

*(...mai i te whārangi o tua ake nei)
a au ka hoki nei ki te kāinga.” O ngā tāngata e 52 i
whakakī mai i te rārangi pātai, kotahi noa iho te
tāngata kāore i whakaae mai ki tēnei kōrero.
Mehemea nā tēnei kura i hihiri ake ai te ngākau o te
tino nuinga ki te rukuruku i ngā wai whakaora o te
reo Māori, kei hea hoki he hua i tua atu i tērā?*

TE KURA REO O MUA ATU

*Ko Tākitimu te pae maunga,
Ko Te Raki-tauneke te wharenui,
Ko Hine-o-te-iwi te wharekai,
Ko Murihiku te marae,
Ko Ngāi Tahu, ko Ngāti Māmoe ngā iwi,
Ko Tākitimu, ko Ārai-te-uru ngā waka.*

Kua tatū, kua tau ko tā tātou kura whakawhena reo
o muri atu ka tū ki te marae kua huaina ake nei, i
Murihiku, atu i te 28 o Here-turi-kōkā ki te 2 o
Mahuru 1994. Ka whakaeke tātou ā te ahiahi o te
Rātapu, ā mō muri tonu i te kai o te ata ā te Paraire
hiki ai te kura.

E uru mai ai koe me tuku mai e koe tōu ingoa me tāu
moni utu i te taha (kotahi rau tāra), kia tae mai ki te
tari nei i mua mai o te **29 o Hōngongoi 1994.**

“Takaroa, takahē”

Kia kore ai e hēmanawa te noho, kei te katia te
tokomaha o te hunga haere mai ki te 60 tāngata, nō
reira kia awe te whakauru mai kia whiwhi oranga ai
koe. Ki te whakaroaroa mai, tērā he hūware noa iho
te kai.

I whakaritea ai kia haria tēnei hui ki Te Wai-
pounamu, he hiahia nō ētahi o te hunga kōrero
Māori o reira kia tau atu he kura pēnei ki tērā taha
o te Moana o Raukawa, kia māmā ake ai te taea atu
e te hunga kei reira e noho ana. Ko te tono i ea ai tēnei
wawata, nā te whānau o te Kura Kaupapa Māori o

Arowhenua i Te Waihopai; nā reira i whakatauria ai
ki Murihiku tū ai.

Nō reira e koutou, tātou mā kei Te Ika a Māui e noho
ana, kia kaha rā te penapena ukauka kia piki ake ai
tātou ki te tautoko i te reo tāwhiri o te taitonga. Ā,
ko koutou mā kei te Waka kē o koutou nā tuohunga,
e tino tūmanako ana mātou ka whai wāhi mai koutou
ki tēnei kura whakapakari reo kei te kawea pēnātia
atu.

*Nau ake tātou ki runga rā, ki reira whiriwhiri tonu
ai i tā tātou taura whakaora reo Māori.*

TE HUI TUARUA A TE KĀHUI KAUMĀTUA

I te tīmatanga o Hui-tanguru ka hui anō te kāhui
kaumātua ki te whakaotioti i ngā mahi i tīmatahia rā
i Tāmaki i tērā tau. Kei te putanga o te Koanga 1993
ngā kōrero whakamōhio i te kaipānui i te Muka ki
ngā mahi a tēnei rōpū, engari māna noa ake tōna
kore e maumahara ki tēnei apārangi e āwhina mai
nei i tēnei kaupapa a te Taura Whiri.

Nā runga i te whakapae a te kaiwhakahaere ka tutuki
katoa ngā mahi i te rua rā, i whakaritea kia pēnei noa
iho te roa o tā mātou hui. Ahakoa tutuki te nuinga,
e minamina ana te kāhui kaumātua nei kia hui atu ki
te hunga nāna ngā kōrero. Ko tētahi hoki o ngā mahi
i whakaritea mā ēnei kaumātua, he tiro tiro i ngā
kōrero kua oti kē i ngā kaituhi te whakatakoto.

Ehara i te mea i tino hē ngā kōrero, engari arā ētahi
wāhi, e rua, e toru kē ngā tikanga ka taea te nanao
iho, ā, kāre tonu i tino mārāma ko tēhea rā tā te
kaituhi i āta whakaaro ai. Nā runga i tēnei tū āhua,
he mea kapokapo noa i te takiwā te mahi a te kāhui
kaumātua, me te māharahara anō āe rānei i titi tā
rātou i whakatikatika ai ki tā te kaituhi i mea ai,
kāore noa iho rānei i paku kātata atu. Kāore noa i tino
nui ngā wāhi pēnei, engari ahakoa ruarua, me tika ka
tika!